

ZAKON O SUDSKIM VJEŠTACIMA

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuju se uslovi za vršenje vještačenja, postupak postavljenja i razrješenja sudskih vještaka (u daljem tekstu: vještak), dužnosti i prava vještaka, kao i druga pitanja od značaja za njihov rad.

Član 2

Vještačenje vrše fizička i pravna lica koja ispunjavaju uslove predviđene ovim zakonom, državni organi u okviru kojih se može obaviti vještačenje, kao i naučne i stručne ustanove .

Član 3

Vještak je dužan da se odazove pozivu suda i da da svoj nalaz i mišljenje u određenom roku.

Vještak je dužan da vrši vještačenje savjesno, nepristrasno i u skladu sa pravilima nauke ili vještine.

Član 4

Vještaka postavlja i razrješava Komisija za postavljenje i razrješenje vještaka (u daljem tekstu: Komisija) obrazovana u skladu sa ovim zakonom.

Član 5

Vještak ima pravo na nagradu za rad i naknadu troškova.

II. USLOVI ZA VRŠENJE VJEŠTAČENJA

Član 6

Fizičko lice može biti postavljeno za vještaka ako ispunjava zakonom propisane opšte uslove za rad u državnim organima, kao i sledeće posebne uslove:

- da ima odgovarajuću visoku školsku spremu za određenu oblast vještačenja;
- da ima najmanje pet godina radnog iskustva u struci;
- da posjeduje stručno znanje i praktična iskustva za određenu oblast vještačenja.

Izuzetno od stava 1 alineje 1 ovog člana, za vještaka se može postaviti i lice koje ima najmanje srednju školsku spremu, ukoliko nema dovoljan broj vještaka za određenu oblast.

Član 7

Stručno znanje i praktična iskustva za određenu oblast lice dokazuje objavljenim stručnim ili naučnim radovima, kao i mišljenjima ili preporukama sudova ili drugih državnih organa, stručnih udruženja i drugih institucija.

Lice sa specijalističkim i naučnim zvanjima nije dužno da dostavlja dokaze iz stava 1 ovog člana.

Član 8

Pravno lice može vršiti vještačenja ako ispunjava sledeće uslove:

- da je registrovano u Centralnom registru Privrednog suda u Podgorici za vještačenje za odgovarajuću oblast;

- da je u tom pravnom licu zaposlen vještak postavljen po ovom zakonu.

Vještačenje mogu vršiti i državni organi u okviru kojih se može obaviti vještačenje, kao i naučne i stručne ustanove (fakulteti, instituti i sl.).

Organi i ustanove iz stava 2 ovog člana određuju jednog ili više stručnjaka odgovarajuće specijalnosti ili obrazuju komisije ili odbore sastavljene od naučnih i stručnih radnika koji su zaposleni kod njih koji će izvršiti vještačenje.

III. POSTUPAK POSTAVLJENJA I RAZRJEŠENJA VJEŠTAKA

Član 9

Postupak postavljenja i razrješenja vještaka vodi Komisija.

Stručne i administrativne poslove u postupku postavljenja vještaka obavlja Administrativni ured Vrhovnog suda Republike Crne Gore (u daljem tekstu: Administrativni ured).

Član 10

Postojanje potrebe za vještacima za određene oblasti vještačenja predsjednici prvostepenih sudova dostavljaju Administrativnom uredu.

Poziv za postavljenje za vještake objavljuje Administrativni ured u jednom od štampanih medija u Republici Crnoj Gori.

Prijavu sa priložima kojima se dokazuje da su ispunjeni uslovi za postavljenje za vještaka predviđeni ovim zakonom kandidati podnose Administrativnom uredu.

U prijavi se navode lični podaci, zvanje, radna biografija i oblast vještačenja.

Član 11

Prijave kandidata razmatra Komisija koju obrazuje predsjednik Vrhovnog suda Republike Crne Gore (u daljem tekstu: Vrhovni sud).

Komisiju čini pet članova, i to:

- dva člana iz reda sudija;

- dva člana iz Udruženja sudskih vještaka;

- jedan član iz Ministarstva pravde.

Predsjednik Komisije imenuje se iz reda sudija.

Članovi Komisije iz reda sudija imenuju se na predlog Opšte sjednice Vrhovnog suda, članovi iz reda Udruženja sudskih vještaka na predlog organa određenog statutom Udruženja, a član iz Ministarstva pravde na predlog ministra.

Članovi Komisije imenuju se na vrijeme od četiri godine.

Komisija donosi Poslovnik o svom radu.

Član 12

Članstvo u Komisiji prestaje prije isteka vremena na koje je član imenovan, ako to sam zatraži ili mu prestane funkcija, odnosno radni odnos ili članstvo u Udruženju, koji su bili osnov za imenovanje u Komisiju.

Prestanak članstva u Komisiji konstatuje predsjednik Vrhovnog suda.

Član 13

Komisija utvrđuje da li kandidat ispunjava uslove iz člana 6 ovog zakona.

Ako Komisija utvrdi da dokazi koje je kandidat dostavio nijesu dovoljni za ocjenu njegovog stručnog znanja i praktičnih iskustava uputiće zahtjev Udruženju sudskih vještaka za provjeru njegove stručnosti.

Ako kandidat ne prihvati da se izvrši provjera njegovog stručnog znanja i praktičnih iskustava ili ako na provjeri ne pokaže zadovoljavajuće rezultate smatra se da ne ispunjava uslove za vještaka predviđene ovim zakonom.

Član 14

Provjeru stručnog znanja i praktičnih iskustava kandidata za određenu oblast vještačenja vrše najmanje tri člana Udruženja sudskih vještaka sa naučnim ili specijalističkim zvanjima koje određuje nadležni organ određen statutom Udruženja.

Ako za određenu oblast vještačenja nema dovoljan broj vještaka sa naučnim ili specijalističkim zvanjima, provjeru iz stava 1 ovog člana vrše vještaci sa visokom školskom spremom.

Nakon izvršene provjere Udruženje sudskih vještaka dostavlja Komisiji mišljenje o osposobljenosti kandidata za vršenje vještačenja u pisanom obliku.

Član 15

Način provjere stručnog znanja i praktičnih iskustava kandidata, kao i troškovi provjere znanja bliže se uređuju aktom Udruženja sudskih vještaka na koji saglasnost daje Ministarstvo pravde.

Troškove provjere stručnog znanja i praktičnih iskustava snosi kandidat.

Član 16

Rješenje o postavljenju vještaka donosi Komisija.

Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana kandidat koji nije postavljen za vještaka može pokrenut upravni spor.

Vještak se postavlja na vrijeme od šest godina i može biti ponovo postavljen.

Član 17

Rješenje o postavljenju vještaka sadrži lične podatke vještaka, zvanje i oblast vještačenja za koju se postavlja.

Rješenje o postavljenju vještaka dostavlja se vještaku i objavljuje se u «Službenom listu Republike Crne Gore».

Član 18

Vještak polaže zakletvu pred predsjednikom Vrhovnog suda ili sudijom kojeg on odredi najkasnije u roku od 15 dana od dana postavljenja.

Tekst zakletve glasi: »Zaklinjem se da ću vještačiti savjesno i nepristrasno, po svom najboljem znanju i da ću tačno i potpuno iznositi svoje nalaze i mišljenja».

Član 19

Vještak ima pečat okruglog oblika, prečnika 32mm, koji sadrži: ime i prezime vještaka, prebivalište i oblast vještačenja.

Pravo na izradu pečata vještak dokazuje dostavljanjem ovjerene kopije rješenja o postavljenju pečatoreznici.

Član 20

Otisak pečata i svojeručni potpis vještak deponuje u Administrativnom uredu.

Vještak je dužan da pečat čuva sa posebnom pažnjom, a u slučaju njegovog gubitka dužan je da odmah obavijesti Administrativni ured i da ga oglasi nevažećim u «Službenom listu Republike Crne Gore».

Član 21

Vještak ima legitimaciju koju izdaje Administrativni ured, a koja sadrži:

- broj legitimacije;
- oblast vještačenja;
- ime i prezime;
- prebivalište;
- fotografiju;
- potpis vještaka;
- datum postavljenja;
- potpis predsjednika Vrhovnog suda;
- pečat Vrhovnog suda.

Troškove za izradu legitimacije snosi vještak.

Obrazac legitimacije utvrđuje Ministarstvo pravde.

Član 22

Komisija utvrđuje da li pravna lica ispunjavaju uslove za vršenje vještačenja iz člana 8 ovog zakona.

Ako Komisija utvrdi da pravno lice ispunjava uslove predviđene ovim zakonom o tome obavještava Administrativni ured radi vođenja evidencije i pravno lice.

Član 23

Evidenciju vještaka vodi Administrativni ured.

Vještaci se vode u Registru sudskih vještaka, a pravna lica u Registru pravnih lica za vršenje vještačenja.

Sadržinu i obrazac registara iz stava 2 ovog člana utvrđuje Ministarstvo pravde.

Član 24

Administrativni ured, na osnovu evidencija koje vodi, dostavlja sudu spisak vještaka i pravnih lica koji sadrži:

- ime i prezime vještaka, odnosno naziv pravnog lica;
- adresu;
- broj telefona;
- oblast vještačenja.

Sud vodi poseban spisak vještaka i pravnih lica koji imaju prebivalište, odnosno sjedište na području tog suda.

Na oglasnoj tabli suda objavljuje se lista vještaka koja sadrži ime i prezime vještaka, prebivalište i oblast vještačenja, kao i listu pravnih lica koja sadrži naziv, sjedište i oblast vještačenja.

Član 25

Vještak, odnosno pravno lice je dužno da obavijesti Administrativni ured i sud na čijem području ima prebivalište, odnosno sjedište o promjeni adrese i broja telefona.

Član 26

Sud je dužan da prati rad vještaka i da vodi evidenciju o obavljenim vještačenjima i isplaćenim nagradama za svako lice posebno.

Za vještačenje u pojedinom predmetu sud, po pravilu, određuje vještaka koji ima prebivalište na području tog suda, vodeći računa da vještaci iz iste oblasti budu ravnomjerno angažovani.

Na sjednicama sudija u prvostepenim sudovima najmanje jednom godišnje razmatraju se pitanja od značaja za sud koja se odnose na rad vještaka.

Na osnovu zaključaka sjednice sudija, predsjednik suda može utvrditi potrebu za povećanjem broja vještaka za određenu oblast ili podnijeti predlog za razrješenje vještaka.

Član 27

Vještak će se razriješiti, ako:

- to sam zatraži;
- se utvrdi da nijesu postajali, odnosno da su prestali uslovi na osnovu kojih je postavljen;
- je osuđen na kaznu zatvora ili je osuđen za krivično djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje vještačenja;
- mu je izrečena zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti na osnovu koje je stekao zvanje vještaka;
- mu je na osnovu sudske odluke oduzeta ili ograničena poslovna sposobnost;
- je na način propisan zakonom utvrđeno da je kod vještaka došlo do gubitka radne sposobnosti;
- neuredno ili nestručno vrši povjereno vještačenje.

Vještak neuredno vrši vještačenje ako vrijeđa sud ili druge učesnike u postupku ili ako neopravdano:

- odbija da vještači;
- ne odaziva se pozivima suda;
- ne završava vještačenja u rokovima koje mu sud odredi;
- u drugim slučajevima predviđenim ovim zakonom.

Vještak nestručno obavlja poslove vještačenja ako daje nepotpune, nejasne ili protiv-
rječne nalaze.

Član 28

Obrazloženi predlog za razrješenje vještaka Komisiji podnosi predsjednik suda ili sudija.

Član 29

Rješenje o razrješenju vještaka donosi Komisija.

Rješenje o razrješenju dostavlja se vještaku, Administrativnom uredu i objavljuje se u
«Službenom listu Republike Crne Gore».

Vještak koji je razriješen, kao i vještak koji nakon isteka vremena na koje je postavljen
ne bude ponovo postavljen briše se iz Registra sudskih vještaka.

Član 30

Pravno lice se briše iz Registra pravnih lica za obavljanje poslova vještačenja na osnovu
rješenja o brisanju iz Centralnog registra Privrednog suda u Podgorici ili ako prestanu uslovi za
vršenje vještačenja predviđeni ovim zakonom.

IV. DUŽNOSTI VJEŠTAKA

Član 31

Vještak je dužan da se pridržava rokova određenih aktom suda kojim mu je vještačenje
povjereno.

Ako vještak iz objektivnih razloga ne može završiti vještačenje u određenom roku, dužan
je da podnese sudu, najkasnije osam dana prije isteka roka, obavještenje o razlozima zbog
kojih nije u mogućnosti da završi vještačenje i kratak prikaz rezultata do tada obavljenih radnji.
Nakon prijema obavještenja iz stava 2 ovog zakona, sud će odrediti novi rok u kojem
vještačenje mora biti završeno ili vještačenje povjeriti drugom vještaku.

Član 32

U složenijim vještačenjima, u kojima je određen duži rok za vještačenje, vještak je dužan
da podnosi sudu svakih trideset dana kratak izvještaj o rezultatima do tada obavljenih radnji.

Ako vještak ne postupa u skladu sa stavom 1 ovog člana smatraće se da neuredno vrši
vještačenje.

Član 33

Vještak je obavezan na čuvanje tajnosti podataka do kojih je došao u vršenju
vještačenja.

V. PRAVA VJEŠTAKA

Član 34

Vještak ima pravo i obavezu na stručno usavršavanje.

Stručno usavršavanje vještaka može organizovati Udruženje sudskih vještaka i druga stručna udruženja i institucije.

Opšti program stručnog usavršavanja vještaka utvrđuje Administrativni ured na osnovu kojeg organizator donosi poseban program.

Troškove stručnog usavršavanja snosi vještak.

Član 35

Za obavljeno vještačenje vještaci imaju pravo na nagradu za rad i naknadu troškova u vezi sa radom.

Visina i način isplate troškova u vezi sa radom vještaka bliže se uređuju propisom Vlade Republike Crne Gore.

Visina nagrade za rad i naknade troškova za vještačenje određuje se rješenjem suda.

Član 36

Visina nagrade za rad zavisi od obima i složenosti predmeta, a utvrđuje se prema broju bodova u skladu sa ovim zakonom.

Vrijednost jednog boda jednaka je desetini minimalne cijene rada utvrđene za prethodni mjesec u Republici.

Član 37

Za pojedine radnje vještačenja vještaku se određuje visina nagrade i to:

- za razmatranje predmeta.....	3 boda;
- za pripremu i pristup vještaka raspravi, davanje ili odbranu nalaza pred sudom.....	5 bodova;
- za pristup vještaka raspravi koja se ne održi.....	2 boda;
- za rad na terenu.....	2 boda/na sat;
- za izradu nalaza i mišljenja.....	2 boda/na sat.

Član 38

U posebno složenim predmetima visina nagrade iz člana 37 ovog zakona može se povećati do 100%.

Za rad noću od 22 do 06 časova, nedjeljom i praznikom visina nagrade za rad na terenu uvećava se za 50%.

Za rad po izuzetno nepovoljnim vremenskim prilikama na otvorenom prostoru i sl. iznos nagrade za rad na terenu uvećava se za 100%.

Član 39

Određivanje nagrade za rad stručnom licu koje u sudskom postupku daje stručno objašnjenje vrši se shodno čl. 37 i 38 ovog zakona.

Član 40

Sud određuje visinu nagrade za vještačenje pravnom licu, državnom organu, naučnim i stručnim ustanovama, u skladu sa odredbama ovog zakona, ukoliko sa njima ne zaključi poseban ugovor.

VI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**Član 41**

Vještaci postavljeni po dosadašnjim propisima nastavljaju sa radom do 31. decembra 2005. godine.

Vještacima postavljenim po dosadašnjim propisima prestaje svojstvo vještaka ako do roka iz stava 1 ovog člana ne budu postavljeni za vještaka u skladu sa odredbama ovog zakona.

Član 42

Stupanjem na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe čl. 83 do 87 Sudskog poslovnika («Službeni list RCG», br. 36/04) i čl. 16, 17, 18 i 20 Uredbe o naknadi troškova u sudskim postupcima («Službeni list RCG», br. 60/02).

Član 43

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u «Službenom listu Republike Crne Gore».